

Xavier Barral i Altet

Sveti Franjo i Inocent III. u Assisiju: bilješke o franjevačkoj ikonografiji u evangelizacijskoj misiji

U ciklus koji prikazuje priče o svetom Franji, u gornjoj bazilici u Assisiju, koji su izveli firentinski slikar Giotto i njegova radionica u devedesetim godinama trinaestoga stoljeća, uključena je i scena znana kao *Potvrda pravila reda*, zanimljiva povjesničarima umjetnosti i povjesničarima franjevačkog reda, a u kojoj je prikazan sv. Franjo kako kleči pred papom Inocentom III. i od njega prima potvrdu o pravilu novoosnovanog reda. U radu se istražuje uprizorenje ove slike i propituje se koje su ikonografske i ideološke upute dane Giottu pri njenoj izradi, šezdeset godina nakon svečeve smrti, te, napose, koje su bile kulturalne reference koje je Giotto odlučio koristiti. Autor među zaključcima pretpostavlja da je Giottu bilo savjetovano usredotočiti se na papinu poruku koja se sastoji u predaji evangelizacijske misije sv. Franji, ali koja ne isključuje, čak i vizualno, mogućnost da je tom prilikom možda uprizoreno napisano Pravilo reda, dakle ono koje je već bilo formalizirano. Kako bi uprizorio ovu specifičnu narudžbu, Giotto koristi dva različita kulturalna izvora, koja su mogla biti prihvatljiva mašti srednjovjekovnog umjetnika: antički prikaz carske audijencije te *Traditio legis*.

Prijevod s talijanskoga: Nina Šepić